

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.
Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Cienădiei 3.

Se prenumeră și la poste și la librării.

În București

primesc abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

La

Abonament lunar

pentru Septembrie st. v.

— cu prețurile din capul foii —

invită

Administrațiunea dăruului „TRIBUNA“.

Sibiu, 28 August st. v.

(Δ) Uniunea Transilvaniei cu Ungaria este o cestiune supărată. Așa ar trebui să răspundă bărbaii politici ai compatrioților maghiari, când ar voi cineva să suneze cestiunea uniunii.

Și bărbaii politici ar avea încătră dreptate.

Legislațiunile, în care tot aceiași bărbai politici au știut potrivit lucrurile astfel, ca elementul lor să dispună de majoritate, într'un interval de timp de un pătrar de secol au votat-o de două ori. Ear' ce se votează de legislațiune și încă în două rânduri, ar trebui să se considere de lucru supărat.

Într'o cestiune de o importanță așa de mare însă, nu e bine, ca să se considere numai punctul unora de vedere. Ear' dacă se consideră, desigur este o eroare politică, care mai târziu, sau mai curând se răsună.

Punctul de vedere al Românilor ar admite suveranitatea uniunii. Din punctul de vedere al Românilor uniunea de amândouă-ori s'a votat, cum s'a dă de atâtea-ori cât îi privește „de nobis sine nobis“.

Români însă ce oameni, a căror meserie n'a fost nici-când conspirarea contra patriei, cu atât mai puțin rezervarea și răsturnarea ordinii din patrie, s'au mulțumit cu proteste, ceea-ce este egal cu rezerva pentru timpuri mai potrivite. Numai când au fost provocați să se apere de agresiuni cu arme, au luat și ei refugiu la arme.

Români, după-cum vedem, păstrează pozițiunea lor rezervată, măcar-că în ziua de astăzi ispitele sunt multe, ca se ese din rezerva ce ei înșiși și-au impus-o.

Sunt Cechii, care de ani încoace fac apel la dreptul lor public. În timpul de tot nou au început Croații să se ivească în plan cu dreptul lor public.

Și dreptul public al unora, ca și al altora, este împreunat cu pretențiuni, care învalvă modificări în sistemul de guvernare al monarhiei și al staturilor, din care se compune monarhia. Pretențiunile aceste ale Cechilor și ale Croaților au în sine ceva seducător,

sunt de natură de a stârni pofta și într'alții.

Pentru Români mai este seducătoare și tractarea din partea bărbaii politici ai compatrioților maghiari. Aceștia sunt atât de sumeți și prin sumeția lor atât de respingători și provocători, încât justifică în tot momentul o procedere și din partea Românilor, care se samene cu procederea Croaților și Cechilor.

Sunt tractați Români alături cu alte naționalități nemaghiare, ca-și-când ar fi o rasă cucerită și scrisă în catalogul raselor de extirpare, ear' nu cetățeni cu drepturi egale, care în toate timpurile s'au luptat pentru susținerea și pentru progresarea patriei comune.

Români însă n'au, și n'au avut nici-odată pretențiuni, care să se poată pune alături cu ale Croaților și ale Cechilor. Ei, și privitor la uniunea Transilvaniei cu Ungaria, n'au pretins altceva, decât, că și ei să se poată pronunța așa după-cum se cuvine unor oameni, care prelungea datorința au și drepturi. N'au pretins altceva, decât să se pronunțe și ei ca oameni, care n'au lipsă de tutoratul altora în cestiuni care-i privesc și pe ei întocmai ca pe ori-și-care dintre compatrioții cetățeni.

Era vre-o nenorocire pentru statul unguresc, dacă li-s'ar fi dat, sau ar fi vre-o nenorocire mare, dacă li-s'ar da și Românilor ocaziune a se pronunța într'o cestiune, care îi privește în aceeași măsură în care îi privește pe compatrioții maghiari?

Noi însă nu voim să înțrăm acum și n'am dorit ca acum să înțrăm și Români, preste tot, în meritul lucrului. Ne mulțumim a-l fi atins și a nemarca astfel pozițiunea între cestiunile, care vedem, că sunt sulevate și încep a se suleva de alții. Timpul are să vină și pentru noi.

Timpul acesta nu are să ni-l aducă vre-un caprițiu al cuiva, ci puterea necesității.

Chiar oameni dintre compatrioții maghiari se ved necesități, în cicluri de articoli, a pune degetul pe ranele Transilvaniei, legate unilateral de soarta Ungariei. Și acum cu ocaziunea festivităților din Cluj, la o masă dată în onoarea ministrului comite Szapáry, între toatele purtate, s'a auțit o voce, care a atins coarda cea delicată. Comitele Andreiu Bethlen, în trăsuri scurte, dar' nimerite, a atins neajunsuri, care emanează din uniunea Transilvaniei cu Ungaria așa cum este făcută.

Sunt de natură economică neajunsurile. Însă ce fel de politică este aceea,

care se face fără de a se lua în considerațiune interesele economice? Politică fără cap, ale cărei rezultate nu pot fi, cât e lumea, folositoare pentru nimenea.

Poarte la loc a fost, când comitele Andreiu Bethlen, după-ce a dăș, că uniunea Transilvaniei cu Ungaria n'a satisfăcut în privința economică așteptărilor, care erau încopciate de acea uniune, a accentuat, că cestiunea economică este pentru Transilvania cestiune de viață, cestiune care nu poate fi indiferentă nici pentru stat.

Cestiunile economice sunt impulsul cel adevărat pentru cestiunile politice. Și cestiunile economice au să aducă timpul, în care va trebui să ni-se deie și nouă cuvântul să ne pronunțăm. Va trebui, pentru-că avem să ne pronunțăm într'o cestiune, în care de mult trebuia să ne pronunțăm și pe care necesitatea silesc pe înșiși compatrioții nostri maghiari să o suleveze.

Și ciasul când o cestiune atât de importantă și prelungă aceasta, după vederile unora supărată pentru toate veacurile, s'ar suleva earăși, nu o putem sci. Români însă să nu peardă din evidență și posibilitatea aceasta, și să caute a se pregăti pentru eventualul concurs și din partea lor. Aceasta pentru-că cestiunea mai fiind supusă unei noue regulări sau și numai unei revizuirii, să se facă, fie una, fie alta spre mulțumirea generală și spre binele definitiv al patriei.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 26 August st. v.

Pacificarea insulei Creta.

Scirile despre progresele ce se fac în privința pacificării insulei Creta prin trupele turcesci sună atât de hotărât, că o înăbușire grabnică a insurecțiunii se poate privi deja de probabilă. În succesul acesta Poarta vrea să aiba un succes, pe care desigur are să-l mulțumească în prima linie propriei sale energii, dar' în parte și atitudinii acelor puteri, care au reprezentat punctul de vedere, ca deplina libertate de acțiune a guvernului turcesc se rămână nealterată. Dacă se sperază, că Turcia nu se va mulțumi cu rezultatul ce-l va dobândi în felul acesta, guvernul turcesc de abia se va pute subtrage dela îndatorirea morală, de a stabili cu temeinicie cauzele mișcării și de a le înlătura după putință, dacă se va arăta, că nu numai un antagonism reînvingător al populațiunii, ci abuzuri defecte ale administrațiunii turcesci au contribuit la regretabila dezvoltare a lucrurilor. Poarta poate să țină

cont de această așteptare și să saneze eventual relele, fără-ca prestigiul ei să sufere, căci dezvoltarea energetică și neîmpedecată a mijloacelor militare a produs în timpul celor din urmă săptămâni desigur o întărire a autorității stăpânirii turcesci pe insula Creta. Cu atât mai ușor va fi pentru Turcia a împedea prin măsuri potrivite repetiția unor turburări serioase.

Pregătirile militare ale Bulgariei în Sârbia.

Cu prile la scirea din București, că guvernul bulgar a convocat sub arme pe toți sudiiți bulgari din România, „Politische Korr.“ primesc din Sofia deslușirea, că această măsură se rapoartă numai la provocarea ce se face în fiecare an pentru cei obligați la arme pentru de a se supune recrutării ce are să urmeze în curând.

O scrisoare ce aceeași corespondență primesc din Sofia constată, că dela explicațiunile ce reprezentantul sârbesc Body le-a dat despre natura măsurilor militare în Sârbia, toate faimele neliniștitoare au amuțit. Dacă cu toate aceste în unele organe, bunăoară în „Temps“ se răspândește scrieri, că Bulgaria se pregătește pentru un războiu, că chiar și în apropierea prințului Ferdinand se vorbește de probabilitatea unei campanii la toamnă, desmițarea unor asemenea faime nu poate fi anevoioasă. Înainte de toate se poate arăta asupra împregiurării, că nu s'au trimis deloc trupe la granița sârbescă, unde se află numai gendarmeria, care ce e drept, ține o pază vigoroasă, spre a împedea năvălirea bandelor de hoți sau a emigranților bulgari. Dacă Bulgaria ar sta în adevăr în preșeara unei acțiuni războinice, prințului desigur nu ar părăsi capitala și nu s'ar duce pentru un timp mai îndelungat înlăuntrul țării, de unde numai cu anevoie s'ar pute întoarce într'un timp mai scurt.

Austro-Ungaria și Slavii.

Sub titlul de mai sus „Novosti“, scrie, că bărbaii de stat ai Austro-Ungariei țin grozav de mult la alianța cu Germania. Ei dic, că aceasta este cel mai puternic mijloc de a se ridica monarhia în ochii străinilor. La tot cazul e bine să fie tare. Dar' întrebăm, continuă dăruul rusesc, poate să fie tare acela, care deși se vede, că e slab la corp, se înarmează dela cap și până la picioare încât abia se ține sub greutatea armelor, — și aceasta pentru a spăria pe protivnicii sei. Armatele sta-

telor din tripla alianță își fac această impresie.

Deja acum li-se îndoaie picioarele sub greutatea armelor. Ce va fi când isbucnesc un războiu. Germania poate încă întru cât-va să supoarte greutatea armelor cu care voese a spăria pe dușmanii sei. Dar' și aici se poate observa, că opinia publică desaproabă hotărât înarmările și pe viitor. De asemenea și presa începe a recunoaște, că înarmările continue slăiesc toate puterile monarhiei, și că existența Germaniei nu este amenințată de armatele străine, ci de greutatea propriilor sale arme. Cu atât mai mult au a se teme celelalte state din tripla alianță. Ele nu sunt atât de robuste la trup ca Germania. Organismul de stat al Austro-Ungariei în general se caracterizează printr'o slăbiciune dintre cele mai mari. Cum să supoarte atunci greutatea sub care se încovoie chiar Germania? Dar' diplomații austro-ungari par'că nu ajung cu rațiunea la înălțimea acestei întrebări. Ei cred, că vor spăria pe străini și nu observă ce ridicul și neputincios este soldatul austriac, și cum el în continuu se uită ca nu cumva Germanul să-i sară dela spate, ca astfel bietul să se deie preste cap. Nu este însă mai puțin adevărat nici aceea, că bărbaii de stat s'au gândit și ei asupra slăbiciunii monarhiei. Desigur, că comitele Taaffe și-a făcut idei exacte despre starea de slăbiciune a țării și caută să împace cu ori-ce preț naționalitățile. A făcut deja concesii însemnate Slavilor care formează majoritatea, și nu a uitat nici pe un moment, că Austro-Ungaria fiind un stat federativ, numai atunci poate să prospereze, dacă naționalitățile ce îl compun sunt mulțumite și abdică de aspirațiunile lor centri-fugale. Dar' alianța cu Germania este o pedecă serioasă pentru realizarea principiilor de care este cuprins dnul Taaffe. Încă în anul trecut, cu ocaziunea întrevederii împăraților la Viena, dînsul a putut să vadă, că politica inaugurată la Berlin este cu totul contra vederilor sale umane ce le are despre naționalități și cu deosebire despre Slavi.

Evenimentele ce s'au succedat, țice mai departe foaia din cestiune, au dovedit apoi, că din țic și în țic politica austriacă se angajiază tot mai mult la carul dlui Bismarck. Și în măsura ce creștea voința Slavilor din Austria ca să trăească în bune relațiuni și Austria să nu se bată cu statul vecin slav, creștea în cercurile hotărâtoare antipatia contra Slavilor din monarhie. Cu ocaziunea închiderii sesiunii delegațiunilor, Monar-

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Idealul în artă.

De H. Taine.

Traducere de Vasile Valda.

(Urmare.)

Cu mai multă dibăcie însă țin ele locul satirei și al tragediei; privitorul caută sau să ridă, sau să plângă, ca în actul al cincilea din piesele teatrale. Tablourile de felul acesta sunt din cale afară excentrice, și pot fi privite drept trecere din pictură în literatură, dăș mai corect, ele sunt: invasiunea literaturii în pictură. Artiștii nostri de pe la anii 1830, deși nu în chip de tot înspăimântător, dar' negreșit suferiau și ei de această boală și îndeosebi suferia Delaroche. Frumșea opurilor plastice zace în plasticitate, de câteori dă uitării mijloacele prin care poate descepa interesul privitorilor și împrumută motivele unui alt ram de artă, este în mare decadență.

Acum ajunsei și la acele modele mărețe de artă, care intrunesc în sine toate recerintele de lipsă; vorbă e de istoria generală a picturii, și înainte de toate, vorba e de istoria picturii italiene. În restimp de cincisprezece veacuri s'a probat îndestul importanța picturală a acelei trăsuri caracteristice, care în teorie se consideră drept esență a omului fizic. Odinioară omul-animal, substanța osoasă cu mușchii, carnea și cu pielea sim-

toare și colorită la olaltă, era predilectă de căpetenie și motivul de frunte al pictorului, și toate celelalte se considerau de lucruri de-a doua mână; opurile răsrite în această epocă de mărire, după părerea deobște, sunt dintre toate cele mai frumoase, cel-ce voiesc să studieze figuri mărețe, cerce icoanele artiștilor din această epocă. Din contră la artiștii din alte epoce simțul pentru trupurile frumoase este insuficient, artiștii să lasă a fi sclavii prejudețelor, se pun în serviciul unor idei ce n'au nimic a face cu arta și aceste sunt epocile primitive, de decădere și de bolnăvire; artiștii, deși dela natură sunt înzestrați cu talente netăgăduite, opurile ce produc abia sunt de a doua mână; nu știu să-și pună în lucrarea lor un succes, desconsideră sau fac aplicațiunea rea a trăsurilor caracteristice ce alcătuiesc temeiul omului fizic. Valoarea opului de artă în totdeauna stă pusă în atîrnare dela trăsura caracteristică; pentru scriitorul lucrului cel mai de căpetenie e, să pună în vedere spirite, ear' pentru pictor și sculptor este: crearea trupurilor vii și frumoase. După-cum vedurăm epocile ce să urmează în istoria artei, se înșiră în conformitate cu principiul ce noi stabilisem. Pictorii începând dela Cimabue până la Masaccio să feresc de perspectivă, anatomie și modelare; la trupul simetric și firm privesc abia din departare, pare-că ei caută cu ochii învelți sub vel, se poartă prea cu puțin interes pentru masivitatea, vitalitatea trupului, pentru construcțiunea plină de acțiune, și pentru mușchii trunchiului, mădușurilor înșuflați de puternică tărie, figurile ce

au desemnat par a fi umbre și deliniamente palide de trupuri omenești, sau spirite preamărite, lipsite de trup. Sentimentul religios a înăbușit sentimentul pentru plasticitate; icoanele lui Taddeo Gaddi sunt simboale teologice, cele a lui Orcagna morale, ear' cele a lui Beato Angelico visiuni serafice. Pictorii răpiți de spiritul evului mediu stau locuții și sovăiesc dinaintea porții mărețe a artei. Și dacă intră înlăuntrul acesteia e, că descopere perspectiva, relieful, studiază anatomia și fac bună aplicațiune a zugrăvelii; Paolo Ucello, Masaccio, Fra Filippo, Lippi, Antonio, Polaiolo, Verocchio, Ghirlandajo, și Antonello de Messine și-au făcut studiul în taraba avarilor, au fost prieteni și următori ai lui Donatello, Ghiberti și ai celorlalți sculptori de renume ai timpului; unul ca unul studiază cu multă dragoste trupul omenesc, toți privesc mușchii și energia trupului cu ochii păgânismului antic și întru atâta au fost de pătunși de sentimentul pentru viața fizică, încât operele ce ne lasă deși sunt învechite, servile și necioplite, și-au păstrat locul și valoarea ce li-se cuvine în artă. Artiștii de mai apoi cu toate-că au întrecut pe predecesorii sei, nu au făcut altceva, decât au perfecționat ducerea în deplinire a principiului cunoscut deja; cesti din urmă întemeiază pe timpul renascerii vestita școală din Florența; Andrea del Sarto, Fra Bartholomeo și Michel-Angelo sunt învățacei eșii din această școală; Raphael și el învățase foarte mult dela fondatorii aceste școli; ba ingeniuul seu pe jumătate se poate considera drept roadă a povețelor pri-

mite dela ei. Aicea cade punctul cel mai luminos al artei italiene, și preste tot a artei universale.

Principiul conducător al artiștilor din această epocă a fost: trupul sănătos, plin de viață, energic și înzestrat cu toate puterile atletice și naturale. Cellini dic: „în arta de desemna lucrul cel mai de căpetenie este a desemna bine trupul de bărbat și femeie gol“. „Cu câtă însuflețire admiră el, — capetele cele de tot frumoase, spetele, care punându-se brațul în mișcare, percurg linii de mare efect producătoare; cele cinci părți ale pântecului, care îndoindu-se trunchiul înainte sau înapoi, — formează în preajma buricului afundimi și rotunțituri de frumșea admirabilă.

Vei desemna deci osul, — continuă Cellini, — ce ține locul între cele două coapse, care este foarte frumos, și se numește osul spinării.

Unul dintre învățaceii lui Verocchio, Nanni Grosso, zăcând pe patul de moarte în un spital, dându-i-se o resignare simplă, a cerut să-i se deie una de cele a lui Donatello, adăugând: „La din contră ar muri desperat de spaima cauzată de creațiunile nereușite ale artei ce și el cultivase“. Murind băiatul lui Luca Signorelli, i-a desemnat cu cea mai mare punctuositate mușchiiurile, care după părerea lui, alcătuiesc ființa omului. Pentru dezvoltarea deplină a omului fizic trebuie să mai facem un pas înainte, trebuie să băgăm bine seamă la pelița sistemului muscular, la molăteala și dispunerea colorilor pelii, la activitatea delicată și schimbăcioasă a cârnii simțitoare; Correggio

laolaltă cu venețianii a făcut și pasul acest din urmă; aci arta ajunse la culmea perfecției și se stabilise pentru totdeauna.

Trupul omenesc fuse pus în lumină în toate formele perfecte; dar' în cele din urmă arta prinde a decăde; se poate observa din partea ori-și-cărui, că sub penelul lui Iulio Romano, Bosso, Primaticco, perde din intimitatea și serioșitatea ce o caracteriza mai înainte, și degenerază prin convențiunea școlii, tradiția academiei și forma de atelier prehotărâtă. Și cu toată strădania binevoitoare a Carracciilor arta decada mereu; devine din ce în ce tot mai literară și tot mai puțin plastică.

Cei trei Carracci, precum și următorii și învățaceii acelora, Dominichino, Guido, Guerchino, Baroccio, vnează efecte dramatice, pun la iveală martiri scâldați în sânge, scene pătunțetoare și fețe sentimentale. Aci plicti-seala, urmată din curtoșie și evlavie, se amesteacă cu renisuscențialul stilului eroic. Trupurile atletice, travestite de mușchi puternici, poartă capetele grațioase, buze cu zimbe de fericire. Madonele vizitoare, Herodiadele frumoase, Magdalinele fermecătoare sunt înșuflete de sburdălnicia și resfățarea lumească. Pictura în decadență strănuia a pune în vedere adumbri, ce opera exprimă în vârsta ei de copilărie. Albana e zugrav de bouidore; Dolci, Cigoli, Sassaferrato sunt spirite gingașe, aproape moderne.

În tablourile lui Pietro de Cortonna și Luca Giordano se unesc bufoneria drăgălașă din saloane cu scenele pătunțetoare din le-gendele creștine și păgănesci; artistul devine

chul s'a exprimat foarte nefavorabil cu privire la izbândele electorale ale tinerilor cehi. Întrevederea din anul acesta dela Berlin se vede apoi, că l'a întărit în antipatia lui contra Slavilor, căci pare-că s'a hotărât a se usa de cele mai severe represalii contra Slavilor, care s'au pronunțat și se pronunță încă contra triplei alianțe. În Galiția sînt persecutați Rușii, la Praga s'a disolvat societatea tineretului, care și-a manifestat simpatia sale către Franța. În alte provincii sînt avizate țările din opozițiune, ca să înceteze a scrie contra triplei alianțe. Cu un cuvînt, Slavii din Austro-Ungaria sînt opriți de a-și manifesta voința și opiniile lor politice. Se înțelege, că toate aceste nu contribuie decât la aceea, ca nemulțumirile să crească pe fiecare țară, precum perde și guvernul din prestigiul său. Contra alianței Austriei cu Germania negreșit, că agitațiunile vor crește, și totdeodată se va dovedi și afirmarea noastră, că atunci, când Austria și-a propus să câștige lauri în Balcani, n'a făcut decât să-și îngreuneze situația interioară. Ear' înarmînd mereu, se nu creadă că va spăria pe Rusia, și se nu uite, că înfrînd în alianță cu Germania, și-a creat dificultăți interne, s'a discreditat înaintea Slavilor din Balcani și a pierdut și mare parte din încrederea populațiunii sale.

Aceste sînt palavre rusesci, cărora nu le putem da nici o importanță și dacă le-am înregistrat am făcut-o numai pentru-ca și publicul nostru se cunoască ideile scrinute ce și-le fac panslavistii despre noi și monarchia noastră.

Fregătiri de război în Rusia.

Cetim în „Românul“: Trupele de pe la hotarele Rusiei se sporesc mereu. Scările mai noue ce ne vin din Rusia, spun, că în săptămânile din urmă trupele dela frontieră s'au ridicat la număr de patru-ori mai mare decât era, astfel, că la o distanță de fiecare verstă cade un picet.

Înainte de asta trupele (gendarmeria) dela frontiere se țineau de ministerul de finance. Acum s'au pus sub comanda ministerului de război și s'au organizat tocmai după-cum sînt organizate regimentele de infanterie. Foile germane se ocupă și înregistrează pe fiecare țară câte o mișcare a acestor trupe. Între alte schimbări ce s'au făcut, se comentează faptul, că generalul Dragomiroff a fost numit comandant suprem al trupelor din guvernamentul Kievului, trupe, care la cas de război vor fi cele dintîi, care vor intra în foc. Generalul Dragomiroff este unul dintre cei mai superiori strategii ruși.

Trenurile aduc din toate părțile curioși nenumărați. Preste noapte priveleşca focului dela depositul de petrolu e teribil de frumoasă, ca un fenomen înfiorător al naturii. Ministrul de interne a sosit ieri seara la oarele 8 în Anvers și a trimis o depeșă telegrafică mai lungă către regele. Pagubele sînt enorme, dar' totuși nu așa de colosale, precum s'a presupus dela început.

După cea mai nouă scire telegrafică, s'a constatat până acuma, că această înfiorătoare catastrofă a omorît 150 oameni și a rănit 200, dintre care cei mai mulți de moarte. Focul

Eată, de ce se comentează mult întrarea lui în serviciul activ. Și comentariile se sporesc cu atât mai mult, cu cât se aude, că el este un dușman neîmpăcat al Germaniei și Austriei. Cu alte cuvinte, un panslavist de prima ordine.

„Kölnische Zeitung“ înregistrînd și comentînd numirea lui în așa post important, țice, că nu trebuie a se teme nimenea de acest vechiu soldat cu idei învechite de ale lui Șuvaloff, și că generalul Dragomiroff nu este decât un mare bețiv.

Explosiunea din Anvers.

Despre această teribilă catastrofă și se telegrafează lui „Neue Freie Presse“ următoarele: Catastrofa a pricnuit-o anteprenorul Corvillain, care a pus vre-o două sute lucrători și lucrătoare tinere să scoată capsulele din 50 milioane de cartușe vechi, vîndute de guvernul Spaniei, fiindcă calibrul lor vechiu nu mai corăspundea. Lucrătorii erau ocupați cu lucrul acesta într'un șopron mare din satul Anstruwel lângă Anvers. Consiliul comunal din Anvers a refuzat a da concesiunea pentru exploatarea acestei întreprinderi, dar' consiliul provincial a cassat hotărîrea consiliului municipal și astfel asupra lui cade responsabilitatea.

Explosiunea s'a întemplat pe timpul când lucrătorii mînceau de ameași. Ea a fost atât de teribilă, încât în Anvers și împregiur oamenii au crețut, că este un cutremur de pămînt. Întreaga populațiune a eșit din case, unii se refugiau în pivniți, în toate părțile domnia frică panică. Se poate închipui efectul unei exploziuni de 25,000 chilogramme praf de pușcă, 35,000 ghiulele și 15,000 cartușe, din care erau deja scoase capsulele. În oraș și împregiurime ploua formal cartușe. Și astăzi se mai pot vedea pe stradă risipite milioane de cartușe.

Nu mai decât după prima lovitură a urmat a doua exploziune în depositul de petrolu Nieth et Comp., unde și acum mai ard zreo 2000 buți fără de a se putea cugeta la stingerea lor. Spre fericire a succes a scuti depositul de petrolu al orașului. Morți s'au găsit până acuma vre-o sută, afară de aceea s'au cules în saci remășițe de trupuri omenești prefăcute astfel în cărbune, încât este imposibil a le recunoaște. Toate spitalele sînt pline de răniți și muribunzi, îndată-ce s'a rentors dela prima spaimă populațiunea din Anvers, fără deosebire au pus cu toții mîna la opera scăpării. Garnisoana, precum și toți medicii și chirurșii sînt de ieri în deplină activitate. O mulțime de copii, care se jucau prin pregiur, au fost mai mult sau mai puțin greu răniți. Miseria nu se poate nici cuprinde, nici măsura.

Trenurile aduc din toate părțile curioși nenumărați. Preste noapte priveleşca focului dela depositul de petrolu e teribil de frumoasă, ca un fenomen înfiorător al naturii. Ministrul de interne a sosit ieri seara la oarele 8 în Anvers și a trimis o depeșă telegrafică mai lungă către regele. Pagubele sînt enorme, dar' totuși nu așa de colosale, precum s'a presupus dela început.

După cea mai nouă scire telegrafică, s'a constatat până acuma, că această înfiorătoare catastrofă a omorît 150 oameni și a rănit 200, dintre care cei mai mulți de moarte. Focul

în depositul de petrolu continuă cu vehemență neschimbată. Din norocire vîntul bate în direcțiune favorabilă, astfel, că năile din port nu sînt periclitare.

Cercetarea judecătorească s'a început deja.

CORESPONDENȚA „TRIBUNEI“.

Din Nordul Transilvaniei, la 6 Sept. 1889. (Biserica, gimnasiul românesc și balul academic din Năsăud)

M'am simțit fericit de a putea visita odată și eu Năsăudul, metropola culturală a Românilor din Nordul Transilvaniei.

Încă de pe la Salva zărește călătorul grandiosul edificiu al gimnasiului românesc și cele două turnuri ale bisericii pompoase din Năsăud, care ar pute cuprinde cu demnitate și un episcop.

Aceste două așezăminte de cultură cupun mărirea și gloria fostilor grănițeri, — fii ai lui Marte, — aceste sînt fundamentul solid al viitorului naționalității, culturai și religiozii neamului românesc din acest colț de țeară; — reprezentanții, care au misiunea sublimă de a răspîndi lumină, civilizațiune și pietate în omenime.

Ca cel-ce trăiește între alte neamuri, sînt pîntr-un mare și bucurie, cauzată prin vederea acestui opid de neuitate suveniru pentru mine...

Sub impresiunea acestui sentiment îmi încerc peana spre a descrie cele vădute și auzite.

Merite sempiternu neperitoare au conducătorii și poporul acestui ținut pentru aceste 2 opere mărețe ale lor!

Aspectul exterior al Năsăudului s'a învînt și regulat în multe privințe de 33 ani, — de când am studiat eu acolo.

În locul fostei biserici este numai un grilagiu de fer cu o răstîgnire; — piațul s'a mărit. Prin strade e condusă apa parului caselor dela comoara-cimiter prin canale petruițe. În mijlocul piațului e fîntună întocmită cu pompă.

Ruinele fostului institut militar dears prin insurgenți în 1848, abia mai au urmă, dispar cu încetul de rigoarea tempestățiilor naturii.

Primul lucru ce aveam de a face era se vizitez botanica, apoi edificiul gimnasiului.

Am mers la înserat, unde dl preot Ioan Nascuțiu, învățătorul și fîntul cântau armonios.

Interiorul ca și exteriorul bisericii este maiestos, catedra și fruntarul admirabile. Biserica aceasta a costat precum 'mi-sa comunicat vre-o 70.000 fl. v. a. și s'a făcut în 1884.

La eșirea din biserică convenii cu venerabilul domn vicar-foraneu Grigorie Moisil, un părinte atletic septuagenar, înalbit de zile, cătră care 'mi-am exprimat profunda îndestulare față cu paladiul religiozii.

Dl Nascuțiu ne-au condus la gimnasiu, — un edificiu în forma unei cruci imense, — din depărtare s'ar părea a fi trei edificii, cel din mijloc cu ceva mai înalt, — în realitate e un corp de 140 pași în lungime, — ca etagiu, acoperit cu tînichia, — și așezat preste podul și reședința vicarului, — în locul acelor 7 case dărîmate este acesta un cap-de-operă, la care numai se poate aventa mîntea și simțul omeneș, — care a costat, — precum 'mi-s'a spus, preste 125.000 fl. v. a.

blorurilor studiază instinctele și organizațiunea corporală a poporului și se pune în cunoștința organizațiunii și destoiniciei civilizațiunii prin mijlocirea opurilor literare, respective prin cunoașterea literaturii.

VI.

În opurile de artă armoniz e desvîrșită și trăsurile caracteristice transportează cu sine deodată și valoarea ce aveau înaintea de aceea în realitate. Și în conformitate cu valoarea ce ele posed și opului de artă dau o mai mare sau o mai puțină valoare.

Trecînd trăsurile caracteristice prin creeri artistului sau a scriitorului, ca în chipul acesta din lumea reală să se ridice în o altă lume mai înaltă, ideală, ele nu perd nimic din ceea-ce sînt la adevăr, și acum întocmai ca mai nainte sînt nise puteri grandioase, apte de a rezista puterilor mult sau mai puțin puternice, sînt potrivite pentru a produce efecte mai mari, sau mai neînsemnate. Aci o să fie la vederea tuturor, de ce rangul de valoare al opurilor de artă este pus în afirmare dela gradul de putere al trăsurilor caracteristice. Pe tronul naturii ocupă loc puterile suverane ce stăpînesc asupra celor mai mici puteri; pe tronul de mîrire al artei ocupă loc opurile de artă ce întrec pe toate celelalte; cele două tronuri sînt de aceeași înălțime și puterile suverane ale naturii se pun în lumină prin opurile de artă ale artistului.

(Va urma.)

Un coridor spre stradă taie toată clădirea în parter, — are în partea dîndrîtă cătră Someșiu subterane — de asupra cărora e sala de gimnastică; ear' în mijlocul etagiului ante-sala de ședințe ale comitetului administrator al fondurilor școlare grănițeresci.

Din stradă până la colosalul edificiu este loc gol de preumblare, care se va planta cu arbori spre formarea unui parc, care se asociază arbori bătrîni din dosul gimnasiului și fostele grădini, și care să fie cu timp promenada studenților și publicului.

Obosit de atîta umblare, încungîrînd clădirea aceasta, am rămas îndestulit.

Mari strămutări am observat și între oameni, o generațiune s'a stîns, în interval de 33 ani, școlarii de atunci sînt oameni cărunți.

Și mai de însemnat e, că mulți străini s'au încuibat în Năsăud, Români originali nu pot ține concurență cu străinismul pe toate terenurile industriei și ale negoțului, abia doi Români se susțin cu prăvălii între o mulțime de Jidovi. Aci e terenul de activitate al Năsăudenilor, se-și reformeze societatea, se-și creeze clasa de mijloc: industriei și meseriei apoi negoțului.

Nu numai inteligența, care se perde prin lume, unul e în Bitolia, altul în Bănat, al treilea în America, că aici în patrie nu au loc, precum nu avem în genere Români în această țeară.

Aici sînt oficii publice, precum perceptoralul, posta, gendarmeria, financiară și pretorialul, (pretorul român dl Nicolae Rusu e înlocuit cu un Ungur, Bodo.) Se țice, că dl Ciocan încă se va reîntoarce la gimnasiu dela administrarea fondurilor, care sînt ocupate exclusiv cu neromâni; la judecătoria cercuală și cărțile funduare și Români trebuie să lucreze în limba maghiară. Așa sînt vremile sub ocăruierea ungurească.

Era 18 August, ziua Împăratului, pentru care s'a iluminat, a cântat musica pompierilor și s'a ținut serviciu divin.

Seara a fost balul academic în sala de gimnastică a gimnasiului, în favorul junimii dela studiile mai înalte.

Eu mă așteptam la un public numeros; dar' m'am înșelat în speranța, că abia au fost vre-o 80 persoane, mulți domni din loc au excelat prin absență cu preferință dintre domni profesori gimnasiali. Onoare excepțiunilor. În sași viețată socială lasă mult de dorit în Năsăud, și mirarea mea e și mai mare, că costumul național nu l'a purtat nici o femeie sau nevastă de grănițer, singură d-șoara L. V. Murășan dela Șireag l'a reprezentat, precând șlepurii, și încă foarte lungi, erau mai multe.

Întratul a fost vre-o 80 fl. 'Mi-se spuse, că precând se ținea la Rahova acest bal, se îmbulgia publicul; ear' acum când este sală corăspunzătoare nu e public. Caracteristice semne ale timpului, căci tinerimea și-a făcut datorița.

Petrecerea însăși era prea locală, dar' totuși a durat până în aurora zilei următoare. Un țeran.

CRONICĂ.

Maiestatea Sa Împărăteasa-Regină în Meran. Din partea căpitanatului orașenesc al Meranului, precum și din partea pretorului cercului Meran s'a dat ordin, că la sosirea Maiestății Sale Împărătesei-Regine în Meran se nu se facă nici o primire atît din partea autorităților civile, cît și din partea diferitelor corporațiuni, poporul se nu facă nici o ovațiune, deoarece-ce M. Sa Elisabeta voeșce să sosească și se petreacă în Meran în cea mai deplină liniște. Totodată populațiunea e provocată, să nu facă nici un fel de ovațiune cu ocaziunea unor eventuale excursiuni a Maiestății Sale prin satele din împregiurime.

Principesa de Coroană văduva Ștefania va părași preste câteva zile baia de mare Zandvoort. Principesa trăeșce retrasă; prin satele de prin pregiur ea face excursiuni incognito sub numele „Contesa de Grünne“.

În onoarea dlui Ioan Slavici arangiază unii dintre amicii sei literari și politici o masă festivă, care va avè loc Mercuri în 11 Septembrie n. a. c. la oarele 8 seara în localitățile restaurațiunii Pankiewitz, Piața-mare Nrul 6, saloanele din etagiul 1.

Numiri. Ministrul regesc unguresc de culte a numit de profesor suplent la preparandia de stat din Deva pe Samuil Kolumbán. Aceleși ministru a numit de învățătoare ordinară la școala elementară de stat din Dicio-St.-Mărtin pe Flora Steinitzer.

Statute aprobate. Ministrul reg. ung. de interne a provădît cu 'clausula de aprobare statutele reuniunii de cântări a industriașilor din Huedin.

Maghiarisări de nume. „Budapesti Közlöny“ publică următoarele schimbări de nume: Carol Fuchs în „Ercsény“; Bela Schlesinger în „Szász“; Bela Friedmann în „Salgo“; Wilhelm Fischer în „Halász“; Iacob Grünfeld în „Mezei“.

Necrolog. Domnul Teodor Colbasi, proprietar în Sibiu a încetat din viață la 7 l. c. n. Despre regretabilul cas de moarte pri-

mim următorul anunț: **Teodor Colbasi de Mező-Örményes**, proprietar și membru ordinar al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura populară română“, în etate de 69 ani, după un morb greu și îndelungat, astăzi la 12 oare m. și-a dat nobilul suflet în mîile Creatorului. Rămășițele pămîntesci ale scumpului decedat se vor transporta după ritul gr.-cat. Luni în 9 Septembrie (28 August) la 4 oare după ameași din casa proprie, strada Lungă Nr. 4, în cimiterul gr.-or. dela Poarta-Turnului spre răpaus etern. Subscriși aduc această jalnică și dureroasă scire la cunoștința tuturor conșăngurilor, amicilor și cunoșcătorilor. Sibiu, în 7 Septembrie (26 August). Elisabeta Colbasi născ. Piso, ca soție. Constantin Colbasi de M.-Örményes, proprietar. Sabin Piso, protopresbiter gr.-or. din Sécárimb, ca soț. Dr. Justin Colbasi de M.-Örményes, c. r. protomedic. Valeria Colbasi născ. Papiu, ca noră. Sever, Valeria, Teodora și Octavia Colbasi, ca fii. Teodor Eugeniu, Constantin și Ioan Colbasi, ca nepoți.

Venitele cassei postale reg. ung. de economie. În luna August a. c. venitele brute ale cassei de economie a poștei r. u. au fost de 653.749 fl. Venitul curat a fost de 60.336 fl. 31 cr. În cercul postal al Sibiuului circulațiunea de bani la cassa postală de economie a fost: 20.572 fl. 42 cr. depunerii și 17.222 fl. 14 cr. replății.

Restaurațiunea comitatensă. În „P. Lloyd“ aflăm următoarea telegramă din Timișoara cu data de 7 Septembrie: Sub preșidența membrului cassei deputaților, Iosif de Gall, s'a ținut astăzi o conferință bine cercetată pentru consultarea asupra celor-ce sînt a se face în fața alegerilor comitatensă ce vor urma la toamnă. După-ce s'a cetit o scrisoare a vicispanului de pînă acum, în care a declarat, că el nu va mai candida, la propunerea lui Bela Kormos s'a proclamat de candidat al celor de față președintele scaunului orfanal Achill Desau.

Concursul Tatárczi. Cetim în „Foaia Diec“, că realitățile aparținătoare la masa concursuală Carol Tatárczi din baile erulane s'au vîndut în 2 Septembrie n. pe calea licitațiunii publice cu 361.000 fl. Erarul a oferit prin reprezentantul seu, secretarul ministerial Dobokay 360.000 fl., ear' imputernicitul băncii generale unguresci de credit din Budapeșta, Kornfeld, 361.000 fl., și prin urmare amintita bancă de credit a cumpărat acele realități. Se vorbesce însă, că erarul va face ofert ulterior, în care cas se va ține licitațiune nouă.

Pompierii în Ungaria. În decursul lunii August a. c. s'a ținut în Alba-regală adunarea generală a pompierilor din Ungaria. Cu această ocaziune s'a arangiat o expoziție de recușite de ale pompierilor. Adunarea generală a distins cu o diplomă de onoare pe Ernestin Roth, care a inventat un instrument pentru pompieri.

Sfințirea bisericii din Bușteni. Cetim în „T. R.“ din București: La 8 Septembrie se va inaugura biserica construită de M. S. regele la moșia sa Bușteni din Prahova. Metropolitanul-primat va oficia serviciul divin. Corpul diplomatic și oficerii superiori vor fi invitați de rege ca să assiste. După sfințirea bisericii, va urma un banchet, la care vor lua parte regele și toți invitații.

Teatrul cel mare din Galați. Aflăm, — scrie un țiar din București, — că teatrul cel mare din Galați va fi dărîmat în urma hotărîrii consiliului comunal din acel oraș, deoarece-ce se află în ruină și cădînd ar pute să dea loc la nenorociri.

Aerul din punct de vedere igienic.

(Urmare).

În creer există un loc, ce se iritează îndată-ce vine în atingere cu sânge sêrac în oxigen (centrul respirațiunii). Iritațiunea acestei părți din creer numai decât se comunică, — prin nervi, — cu coardele pieptului, ce fac ca acela să se lărgescă. Coardele respective se lărgesc, se lărgesc pieptul și se înfoaie plumăniile. Prin această lărgire a plumănilor, aerul din ele devine mai rar, ceea-ce are drept urmare, că aerul de afară intră numai decât pe gură și pe nas și străbate prin canalul resufului și ramificările lui pînă în plumăni, unde se amestecă cu aerul aflător în beșicuțele plumănilor. Beșicuțele aceste au nisece părți tare subțiri, prin care gazurile ușor pot străbate așa, că, — fiind totodată percurse de un număr foarte mare de vinișoare cu sânge, — neîntrepruz se face schimb, deoparte gazurile din sânge trec în beșicuțele plumănilor și întors din beșicuțele străbat earăși altea înderēt în sânge. Sângele câștigă foarte mult din schimbul acesta. Anume gazurile, ce din beșicuțele plumănilor intră în sânge sînt bogate în oxigen și sêrace în carbon, precând cele-ce din sânge intră în plumăni, sînt bogate în carbon și de oxigen sînt sêrace. Gazurile respective se curățesc astfel în urma amestecului aerului de afară cu cel din plumăni. (Desfășurarea mai îndestosebi a procesului chimic respectiv, nu are loc aci.) Putem țice dar', că pe calea respirațiunii sîngele neîntrepruz se desface de acid carbonic și-și însușeșce oxigen, prin ce ear' devine potrivit pentru susținerea vieții. Schimbarea ce se face în aer prin respirațiune ni-o înfățișează cifrele următoare: într-o litră de aer inspirat se află 210 cm

cubici (21%) oxigen și 0.4 cm. cubici de acid carbonic (0.04%). Din contră aerul expirat, — dat afară, — conține numai 160 cm. cubici oxigen (16%), ear' acid carbonic în măsură mijlocie 40 cm. cubici (4%).

E de mare însemnată, ca aerul pe care îl respirăm să fie bun și curat. Aerul liber în toate împrejurările își împlinesce această datorință, deși nu putem afirma că ar fi chiar curat. Aerul atmosferic, — de afară, — devine necurat prin corpuri gazoase și praf. Gazuri vătămătoare sănătății, cum sunt: hidrogenul sulfurat (cu pucoasă), amoniacul, acidul sulfuric, carbon-oxidul, — numai în mod excepțional pot să obzine în așa cantități, încât să fie stricătoare, pentru-că ori în ce mare măsură s'ar desvolta ele unde-va, numai decât se împrașc în toate părțile prin aer.

Praful din aer e isvorul a mai multor rele. Precum a le lui fire sunt mai mici sau mai mari, astfel se poate și observa mai ușor sau mai greu. Praful, ce se ridică pe drumuri și str. vede de sine, fiindcă firele lui sunt mărișoare. Devenind aerul lin, el se lasă jos din nou. Acesta e mai mult neplăcut, decât primejdios, fiindcă ațîța pelița nasului, gîtlejului etc.

La praful ușor de vădit se numără și particulele mici ale cărbunilor, care es din hoarnele fabricelor din orașele mai mari. E lucru cunoscut, cum în unele orașe englezești oamenii țin ferestrele tot închise, pentru-că deschizându-le, se umele locuința de un praf fin, negru, pe care ar trebui să-l respire locuitorii dimpreună cu aerul și care aco, ere toate mobilele cu un vîl negru.

Praful de cărbuni, une-ori e atât de des, că împedecă chiar străbateră rađel soarelui prin el. Fotografii nu bucură să așeadă în astfel de locuri. În praful de cărbuni sînt firele ascuțite, care intrând în plămîni mai adînce, poate să le rănească pe acelea. Aceasta se întîmplă rar, după-ce de regulă, se oprește în nas, gură și gît, de unde îl lapedă omul afară.

Une-ori praful din aer e mîerunt, că nu se poate vedea, fără numai în rađele soarelui ce străbat prin ferestri, cînd apare ca mici corpuri luminoase. Astfel de praf e atît de fin, că plutesce în aer și atunci, cînd acela nu mai puțin se mișcă și se află și pe vîrfurile celor mai înalți munți.

Mai e un soi de praf, care e atît de fin, încât nici în rađele soarelui nu se poate observa și care plutesce în aer chiar cînd acela mai deloc nu se mișcă. Aci aparțin germeni boalelor lipicioase, a căror prezență în aer trebuie să o presupunem. Acești germeni, — miasme, — se crede a fi nice ciuperce atît de mici și puțin desvoltate, că numai sub microscopul de o miie de ori mîrîtor, se pot descoperi. Nu suferă îndoeală, că în ținuturile, unde pătîmesc oamenii de friguri (intermitente) cu ridicata (prin ținuturi mlăstinoase), cu deosebire după apunerea soarelui, plutesc în aer un fel de materii (miasme) de o natură necunoscută încă, periculoase însă, căci cel-ce respiră astfel de aer, capetă frigurile amintite. Să vede însă, că pe acești germeni aerul nu-i duce departe. Se poate, că și pe aceștia, ca și pe alte corpuri organice plutitoare, îi atacă cel-i nimicesc ozonul. Din cele șise urmează că-și nimicesc cel-i praful nevisibil e cel mai primejdios. De altcum observ, că cu ajutorul unor anumite aparate, aerul se poate curăți de toată pulbera. Bumbacul împedecă străbateră prin el a prafului mai mare, poate chiar și pe aceea a celui fin; cu mult mai bine fac acest serviciu buretele (spongia) fin, dacă e ud și ștergarul jilav împăturat.

POSTA ULTIMĂ.

Viena, 8 Septembrie n. „Arme Verordnungsblatt“ publică Preafnalta hotărîre în privința înființării unei noue baterii grele la fiecare regiment de artilerie de corp și înființării altor patru companii de infanterie bosniace-herțegovinene.

Sosii în Sibiu. La 8 și 9 Septembrie n. Hotel „Neurhver“. Vancea, cu familia proprietar din Blaj. Metzner, Sulyok, oficeri. Doamna Fülöp, cu familia din Uioara. Gull, primar în Sighișoara. Fischer, Nadl, Rachmann, voiajeri. Egenhofer, cu soția, privatier.

Hotel „Impăratul Romanilor“. Dörr, deputat din Mercurea. Dr. Springer, dentist din Alba-Iulia. Laurian Bercean, din Romos. Konrad și Pap, comercianți.

Hotel „Meltzer“. George Moian, învățator din Brașov. Piso, director de poliție în Orăștie. Pavlovits, Deutsch, Dengel, comercianți. Cotele Staray, atașat la legățiune. Taubinger, Novotny, oficeri. Friedman, privatier din Cluj. Petru Ceiropeada, econom din Pitești. Stummer, oficiant.

Hotel „Habermann“. Ioan Schuller, preot.

Hotel „Habermann“. Ioan Schuller, preot.

Hotel „Habermann“. Ioan Schuller, preot.

Hotel „Habermann“. Ioan Schuller, preot.

Hotel „Habermann“. Ioan Schuller, preot.

Hotel „Habermann“. Ioan Schuller, preot.

Hotel „Habermann“. Ioan Schuller, preot.

Hotel „Habermann“. Ioan Schuller, preot.

Hotel „Habermann“. Ioan Schuller, preot.

politică. Dacă ea conține puțină politică, ei strigă, că ăiarul e banal și prost. Dacă publică multe notițe umoristice și amuzante, i-se dă numele de foaie umoristică și i-se ăice, că nu poate fi considerată ca serioasă. Dacă redactorul se ferece de ori-ce articol de distracție îi ăice, că e un pedant. Scriind multe articole originale, lumea îi obiectează, că mai bine ar copia lucruri interesante din alte ăiare, decât să-și umple coloanele cu proze sale nesărate. Dacă copiază, ăice, că nu poate redacta decât cu foarfeca și cu sticleța de gumi-arabic. Lăudând guvernul i-se împuță, că este servil, mituit, că aleargă după decorațiuni sau după slujbe. Dacă ține cu liberalii, e un demagog, un subiect periculos; dacă e conservator, i-se ăice, că e un reacționar periculos, un egoist în toată puterea cuvîntului. Dacă merge la biserică, e un lingușitor; dacă nu merge, e un ateist, care introduce prin gazeta sa otravă în familiile temătoare de Dumnezeu. Dacă plătece atît datoriile sale cât și ale ăiarului, toți ăice, că se îmbogățesc cu ăiarul, că exploatează munca și inteligența colegilor sei în interesul pungaș sale. Dacă nu plătece îi ăice, că e un șarlatan sau în cazul cel mai favorabil, un risipitor, care nu-și înțelege meseria. Pentru a scăpa de toate aceste batjocuri și calomnii, — încheie testamentul, — „mă împușc“.

Din public.*)

Dare de seamă și mulțumită publică.

Inteligința din loc convinsă de adevărul: „Prin școală la lumină, prin lumină la unire, prin unire la tărie și mărire“ nu a cruțat de cățiva ani nici o osteneală de a lucra pentru școală.

În iarna anului 1886 s'a pus basă „fondului școlastic“ din venitul unei petreceri „pique-nique“; în vara anului 1887 s'a arangiat o petrecere de vară tot în favorul aceluși fond. În estan s'a făcut un paș înainte: în 27 August s'a arangiat o petrecere de vară împreună cu o producțiune declamatorico-teatrală, care a și succes spre îndestulirea tuturor, mulțumită tinerelor domnișoare Cornelia Albini și Eugenia Coșeriu și dlor Em. Boșea, director școlar din Poiana, Iuliu Pop, proprietar în Cut și celoralăți domni, care n'au cruțat nimica pentru reușita bună a producțiunii.

Despre succesul moral al petrecerii s'a mai scris, mîș restrîngînd de cel material. S'a încesat 51 fl. 20 cr.

S'a s'espat 28 fl. 80 cr. Resultă deci un venit curat de 22 fl. 40 cr., din care 14 fl. 80 cr. s'au adaus la „fondul școlastic“, care acum creșce preste 100 fl., ear' restul de 7 fl. 60 cr. s'a pus ca basă unui alt fond numit „Fond de expoziție“.

Suprasolviri au încurs dela: Dl Ioan Cetățeanu, director de liceu în Galați, 3 fl.; dl Ioan Coșeriu, avocat în Alba-Iulia, Absolon Șarlea, protopop gr-cat. în Sebeșul-săs., dna Maria Cărpinișanu din Rêhău câte 50 cr.; dl Septimiu Albini, redactor al „Tribunii“ în Sibiu, 1 fl. 20 cr.; dl T. Liviu Albini, practicant la not. public în Sebeșul-săsesc, 40 cr.; Ios. Ohnitz, comerciant în Sebeșul-săsesc, Nicolae Dobrota, teolog absolut din Poiana, Alexiu Cibu, teolog din Daia și Nicolae Vasilea, propr. în Cut câte 20 cr.

Ofert mariimos: dela dl Dionisiu Florian, sublocotenent ces. reg. din Viena, 1 fl.; căror tuturora li-se aduce prin aceasta mulțumită publică; asemenia și dlor: Isidor Blaga, paroch în Lancrem, I. Gierig, hotelier în Sebeșul-săsesc și Ios. Ohnitz, comerciant în Sebeșul-săsesc pentru conlucrarea d-lor la reușita petrecerii.

Cut, în 5 Septembrie 1889.

Ioan Bîtea, cassar și dir. școlar.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primesc răspunderea.

POSTA ULTIMĂ.

Viena, 8 Septembrie n. „Arme Verordnungsblatt“ publică Preafnalta hotărîre în privința înființării unei noue baterii grele la fiecare regiment de artilerie de corp și înființării altor patru companii de infanterie bosniace-herțegovinene.

Sosii în Sibiu. La 8 și 9 Septembrie n. Hotel „Neurhver“. Vancea, cu familia proprietar din Blaj. Metzner, Sulyok, oficeri. Doamna Fülöp, cu familia din Uioara. Gull, primar în Sighișoara. Fischer, Nadl, Rachmann, voiajeri. Egenhofer, cu soția, privatier.

Hotel „Impăratul Romanilor“. Dörr, deputat din Mercurea. Dr. Springer, dentist din Alba-Iulia. Laurian Bercean, din Romos. Konrad și Pap, comercianți.

Hotel „Meltzer“. George Moian, învățator din Brașov. Piso, director de poliție în Orăștie. Pavlovits, Deutsch, Dengel, comercianți. Cotele Staray, atașat la legățiune. Taubinger, Novotny, oficeri. Friedman, privatier din Cluj. Petru Ceiropeada, econom din Pitești. Stummer, oficiant.

Hotel „Habermann“. Ioan Schuller, preot.

Hotel „Habermann“. Ioan Schuller, preot.

Hotel „Habermann“. Ioan Schuller, preot.

Hotel „Habermann“. Ioan Schuller, preot.

Hotel „Habermann“. Ioan Schuller, preot.

Hotel „Habermann“. Ioan Schuller, preot.

Hotel „Habermann“. Ioan Schuller, preot.

Hotel „Habermann“. Ioan Schuller, preot.

Bibliografie.

De sub presa tipografiei H. Goldner din Iași va apărê încurênd antea fascicula din „Dicționar German-Român“, de S. I. Grossmann. Întregul op va cuprinde 40—45 fascicule de câte 2 coale, formatul 4°. — La fiecare 15 ăile va apărê o fasciculă.

Prima fasciculă se trimite gratis și franco, după cerere adresată autorului (strada Golia Nr. 7).

Extrase din foi bisericesci și școlastice.

Posturi vacante:

— În protopresbiteratul Sibiului sînt de ocupat posturile de învățatori la școalele confesionale gr-or. din următoarele comune: 1. Poplaca, și anume: a) pentru învățatorul de clasa I., cu salariu de 210 fl. din cassa bisericii; b) pentru învățatorul de clasa a II-a, cu salariu de 250 fl. din aloaliu comunii, cuartir natural și lemne pentru amîndoi.

2. Cristian, pentru clasa I., cu salariu de 168 fl., relut de cuartir 20 fl. din cassa aloaliă a comunei politice și lemne 4 stăngini metrice.

3. Vurper, cu salariu de 150 fl., care se încasează din repartiție, cuartir natural și lemne.

4. Slimnic, cu salariu de 150 fl., solvibil prin repartiție dela popor, cuartir natural în edificiul școlai, și 2 orgii metrice lemne.

5. Veseud, cu salariu de 140 fl. în bani, repartițiașă asupra parochienilor, locuință în edificiul școlai și lemne.

Dela concurenți se cere ca să fie bine-versași în cîntările și în ritualele bisericesci, îndatorăți fiind a ține strana în biserică Duminea și sêrbătorea și a instrua în acelea și tinerimea școlară.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi au a-și așterne suplicile în termen de 30 de ăile dela publicare la oficiul protopresbiterat gr-or. în Sibiu.

— În protopresbiteratul Brașovului I, sînt de ocupat posturile de învățatori la școalele conf. gr-or. din următoarele comune;

1. Purcăreni, postul de învățator pentru clasa I., cu salariu de 200 fl., — pentru școala de repetiție 35 fl., — și din 1/4 parte a venitului cantoral jumătate.

2. Zizin, cu salariu de 111 fl., între cari sînt compute și venitele cantonale, și cuartir natural.

3. Fila Cărpiniș, aparținătoare de parochia Tărlungeni, în locul veteranului învățator Nicolae Beștea, cu un salariu de 40 fl.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi au a-și așterne suplicile pînă în 31 August a. c. st. v. la oficiul protopresbiterat gr-or. în Brașov.

LOTERIE.

Tragerea din 7 Septembrie st. n.

Budapesta: 88 87 36 67 24.

Călîndarul ăilei.

28 August, 10 Septembrie.

Tăier. cap. I.

Gregorian: Nicolae.

Soarele: răsare 5.30, apune 6.25.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 8 și 9 Septembrie, 6 oare dimineața.

Table with 5 columns: Presiunea atmosferică în mm., Diferența din presiune, Temperatura după Celsius, Maximul și minimul temperatură, Direcția vîntului.

Din țeară, 6 Septembrie, 7 oare dimineața.

Table with 5 columns: Stațiunile, Presiunea atmosferică în mm., Temperatura după Celsius, Vîntul, Direcția și tăria.

Sosii în Sibiu.

Hotel „Neurhver“. Vancea, cu familia proprietar din Blaj. Metzner, Sulyok, oficeri. Doamna Fülöp, cu familia din Uioara. Gull, primar în Sighișoara. Fischer, Nadl, Rachmann, voiajeri. Egenhofer, cu soția, privatier.

Hotel „Impăratul Romanilor“. Dörr, deputat din Mercurea. Dr. Springer, dentist din Alba-Iulia. Laurian Bercean, din Romos. Konrad și Pap, comercianți.

Hotel „Meltzer“. George Moian, învățator din Brașov. Piso, director de poliție în Orăștie. Pavlovits, Deutsch, Dengel, comercianți. Cotele Staray, atașat la legățiune. Taubinger, Novotny, oficeri. Friedman, privatier din Cluj. Petru Ceiropeada, econom din Pitești. Stummer, oficiant.

Hotel „Habermann“. Ioan Schuller, preot.

Hotel „Habermann“. Ioan Schuller, preot.

Hotel „Habermann“. Ioan Schuller, preot.

Hotel „Habermann“. Ioan Schuller, preot.

Hotel „Habermann“. Ioan Schuller, preot.

Hotel „Habermann“. Ioan Schuller, preot.

Hotel „Habermann“. Ioan Schuller, preot.

Economic.

Recolta în Ardeal. După-cum arată rapoartele oficioase trimise ministerului r. u. de comerț, industrie și agricultură, pînă la 30 August a. c. sêmănturile în Ardeal au fost preste tot mediocre cu puține excepțiuni. Deși porumbul, precum am mai spus a îngălbinit de secetă pe multe locuri. Ici și colo e bun.

Cănepa și inul sînt mai bune decât în anul trecut, înțelegem în calitate; în cantitate ele sînt mai slabe cu mult, au rêmas mici și puțin desvoltate.

Cartofii sînt și ei puțin desvoltați. Se așteaptă o recoltă medicră, puțin îndestulitoare.

Napii de zahăr și napii denutret se desvoaltă foarte încet. Recolta are să fie de mijloc.

Lucerna și trifoiul se desvoaltă și el încet. Trifoiul e mai bun, dar' lucerna e slabă. După ultimele ploii s'au mai îmbunătățit câmpiile de earbă.

Vița de viie a suferit mult în urma secetei, cu toate aceste se așteaptă o recoltă bogată.

Poame sînt puține preste tot. În unele părți se află poame din abundență.

Medicamentele animalelor. Animalele încă au mijloacele lor, prin care încearcă să se vindece de boala de care sufer. Astfel animalele, care sufer de friguri țin dietă, se culcă în locuri unde pot fi în aer, beau apă și adese-ori se scaldă în ea. Dacă cănele își perde apetitul, mănăncă un fel de earbă, care are efect motivativ și purgativ. Vacile și oile încă mănăncă un fel de earbă cînd se simt bolnave. Animalele care sufer de reumatism caută să zacă cît se poate de mult la soare. Furnicile rêsboince au un fel de ambulanță regulat organizată. Dacă vre-una din ele este rînită, alte furnici vin și acoper partea rînită cu un fluid transparent secretat din gură. Dacă vre-un animal își frînge picorul încât atrîna, el completează amputațiunea cu dinții sei proprii. Un căne care a fost mușcat de o viperă, a fost observat, că își muia capul de repeți-ori pe ăi în apă curgătoare. Acest animal s'a însănătoșat. Animalele care sufer de febrințeli mari se curează mai cu seamă aplicându-și apă rece. Delaunay consideră acest tratament, ca cel mai sigur. În vederea acestor fapte interesante, acest învățat admite, că atît higiena, cît și terapeutica sînt în practică la animale.

Insolvențe. Reuniunea creditorilor din Viena anunță următoarele insolvențe: Fabrica de împletituri de bumbac din Radlera lui Eduard Katz și Comp. în Radl. Ignatie Dományi, comerciant în Gyöngyös. Rosenthal Freres, firmă comercială în Constantinopol. B. Isosif Kroo, comerciant în Tisza-Ujlak. Melech Heinberg, comerciant în Przemysl. Ignatie Auer, firmă comercială în Wilkowitz. Olga Folgonevic, comerciantă în Agram. Ludovic Czeisler, băcan în Mișcolț.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiile efectuate în 25 August 1889.

Perlea lui Focca, grâu 1725 hect., 11'35 lei. Archondi lui Negroponte, grâu 4700 hect., 10'45 lei. Archondi lui Nicolaidi, grâu 2600 hect., 10'37 1/2 lei. Vamvuri lui Carnevalli, grâu 3500 hect., 9'80 lei. Tănăsescu lui Manari, grâu 1200 hect., 10'40 lei. Sgardelli lui Peirano, orz 5000 hect., 5'50 lei. Sgardelli lui Graff, grâu 10.000 hect., 11'50 lei. Marghiloman lui Fanciotti, grâu 2000 hect., 13'— lei. Sgardelli lui Corbu, cincuant. 1800 hect., 6'95 lei. Țuclos lui L. Dreyffus, grâu 8700 hect., 11'— lei. Cațighera lui Carnevalli, grâu 3100 hect., 9'92 1/2 lei. Cambano lui Valler, sêcară 1300 hect., 6'35 lei. Veesler lui G. Mendl, sêcară 2000 hect., 6'60 lei. I. Dreyffus lui Corbu, cincuant. 1200 hect., 7'35 lei. Silberstein lui G. Mendl, sêcară 31.000 hect., 6'80 lei. Portocala lui Peirano, orz 5000 hect., 5'70 lei. Portocala lui Peirano, orz 3560 hect., 6'15 lei. Portocala lui Peirano, orz 1115 hect., 5'40 lei. Portocala lui Peirano, orz 1500 hect., 5'05 lei. Perlea lui L. Dreyffus, grâu 480 hect., 10'65 lei. Perlea lui Peirano, orz 5600 hect., 5'70 lei. Perlea lui Peirano, orz 480 hect., 5'70 lei. Perlea lui Peirano, orz 1220 hect., 5'50 lei.

Prețul mîrfurilor.

Țirgi de rîmători în Steinbruch. În 6 Septembrie n. s'a notat: unguresci bêtărâni gri 45.— cr. pînă 45 1/2 cr., unguresci gri, tineri 47.— cr. pînă 48 1/2 cr., de mijloc 46.— cr. pînă 47 1/2 cr., ușori 44.— cr., pînă 45.— cr., marfă țîrăneasă, grău — cr., pînă — cr., de mijloc 44.— cr., pînă 54 1/2 cr., ușor 42.— cr. pînă 45 1/2 cr., românești, de Bakony gri 43.— cr. pînă 45 1/2 cr., transito, de mijloc — cr. pînă — cr., transito ușori — cr., pînă — cr., transito sêrbesci gri — cr. pînă — cr., transito de mijloc 47.— cr., pînă 48.— cr., transito ușori 47.— cr. pînă 47 1/2 cr., îngrășați cu ghîndă — cr. pînă — cr. per 40% cumpîniți dela gară.

Bursa de măruri din Budapesta dela 6 Septembrie 1889.

Table with 4 columns: Sămînțe, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr., Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 4 columns: Sămînțe, Sînt, Qualitatea per Hect.,

